Jüdische Pester Zeitung.

אויף די זע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריען
אונד דער פרענומעראציאנס-פעריאָן בעגינגט מיט דעם עמפפאנגע דעס ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפינדעט זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ׳ 29
וואָהין מאן אויך דיא פרענומעראציאָנס-געלדער צו זענדען בעליעבט.

יידישע
פעסטער צייטונג

ריצועס בלאטט ערשיינט
דרייםאל וואָכענטליך
מאנטאג, מיטוואָך אונד פרייטאג.
אבאָנעמענט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולד. 50 קר. ע. וו.

פיר׳ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד. — קר׳ ע׳ וו׳
האלביעהריג 5 גולד. 50 קר׳ ע׳ וו׳
פיערטעליעהר 2 גולד. 45 קר׳ ע׳ וו׳

Nr. 19. פיערצעהנטער יאהרגאנג | פעסט, מאָנטאג כד שבט ה.תרמ״ב. | Pest, den 13. Feber 1882.

קריעג געגען דיא רעוואָלוציאָנערע.

ביא אונזערען בעריכטען איבער דען קריעגס-שויפלאטץ אים זידען אונזערער מאָנארכיע פאָלגען וויר אונזערעם קריעגס-מיניסטער, דער אין דער דעלעגאציאָנס-זיטצונג אללען צייטונגס-לעזערן דען ראטה ערטהיילטע, נור דען אמטליכען דעפעשען, וועלכע פאָם קריעגס-מיניסטעריום איסגעגעבען ווערדען, גלויבען צו שענקען, אונד זיך אום דיא אנדערען פריוואט-דעפעשען דער צייטונגען ניכט צו קימערן. וויר פעראָפפענטליכען דאהער פאָן דען קריעגס-נאכריכטען נור דיא אמטליכען דעפעשען אונד טהיילען דיא אנדערען פריוואט-דעפעשען, דיא זיך נאכהער אלס ליגע ערוויזען, ניכט מיט. זאָ האבען שאָן צו ענדע דער פאָריגען וואָכע פילע צייטונגען דיא נאכריכט געבראכט, דאס דיא הויפטשטעדטע דער הערצעגאָווינא, מאָסטאר אונד נעוועזיניע, פאָן דען רעוואָלוציאָנערען ערשטירמט וואורדען. דיעזע נאכריכטען האבען פיעל שרעקען פעראורזאכט, שטעללען זיך אבער יעטצט אלס ליגענהאפטע העראוס.
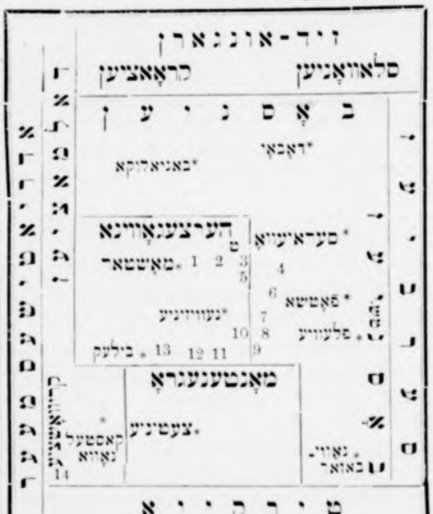
אין אונזערער פאָרליעגענדען צייכנונג, בעצייכנען וויר מיט 14 נוממערן (פאָן נ׳ 1 ביז נ׳ 14) דיא אָרטשאפטען, אין וועלכען זיך דיא רעוואָלוציאָנערע טהיילס בעפאנדען, טהיילס זיך נאָך בעפינדען: נ׳ 1 בעדייטעט דען אָרט צימיע, נ׳ 2 גלאוואטיטשעווא, נ׳ 3 ביעלעמיץ, נ׳ 4 קרעבעלינא, נ׳ 5 אולאָק, נ׳ 6 שושיעשנאָ, נ׳ 7 גאטשקאָ, נ׳ 8 איטשאָוואיק, נ׳ 9 וראטקאָוויץ, נ׳ 10 קאָריטאָ, נ׳ 11 פלאנא, נ׳ 12 פאטניצא, נ׳ 13 ביעלאני אונד נ׳ 14 לעדעניצע.

איינע פאָם גענעראל-קאָממאנדאָ אים סעראיעוואָ פאָם 9-טען פעבער אבגעזענדעטע דעפעשע לויטעט: דער הויפטזיץ דער רעוואָלוציאָנערע איזט אין דער געגענד צווישען פאָטשא אונד מאָשטאר. אין יענער געגענד בעפינדען זיך צוויא גראָסע רעוואָלוציאָנערע באנדען, דיא איינע באנדע, אונטער אנפיהרונג דער הויפטלייטע טונגוס אונד זאלקאָפארטע, בעפינדעט זיך צווישען דען אָרטשאפטען צימיע (1), גלאוואטיטשעווא (2) אונד ביעלעמיץ (3). דיא רעוואָלוציאָנערע באנדע ביא אולאָק (5) איזט 12000 מאנן שטארק. — דיא צווייטע באנדע, אונטער דער אנפיהרונג דעם הויפטמאננעס קאָוואטשעוויטש, בעפינדעט זיך אין דער געגענד פאָן פאָטשא אונד איזט 600 מאנן שטארק. ביא קרעבעלינא (4) בעפינדעט זיך איינע רעוואָלוציאָנס-באנדע פאָן נור 200 מאנן שטארק, דיעזע ערהאָלט אבער אימטער פערשטערקונג אונד ציציג אוים דער אומגעגענד פאָן פאָטשא. דיעזע רעוואָלוציאָנערע היער וואָללטען בערייטס פאָטשא איבערפאללען אונד ערשטירמען; נאכדעם איהנען אבער דיעס מיסלונגען איזט, האבען זיא זיך נאך דעם געבירגע ביא קרעבעלינא (4) צוריקגעצאָגען.

איינע צווייטע דעפעשע פאָן אונזערעם פעלדמארשאלל-ליטנאנט, באראָן יאָוואנאָוויטש, פאָם 9. פעבער אבענדס, לויטעט: אויף דעם געבירגע ביא צימיע (1) בעפינדעט זיך אונטער פיהרונג דעס הויפטמאננעס טונגוס איינע 400 שטארקע רעוואָלוציאָנס-באנדע. אויך ביא דען אָרטשאפטען גאטשקאָ (7), קאָריטאָ (10), פלאנא (11), פאטניצא (12) אונד ביעלאני (13) זינד שטארקע רעוואָלוציאָנס-באנדען בעמערקבאר וואָרדען.

איינע דריטטע דעפעשע פאָן דעמזעלבען לויטעט: דער אָרט לעדעניצע (14), וועלכער זיך אין דער קרוואָשציע אונטער דער שטאדט קאסטעלנאָווא בעפינדעט אונד אין דער נעהע דעם מעערעס ליעגט, וואר ביז יעטצט פאָן דען רעוואָלוציאָנערען בעזעטצט. דיעזער אָרט זאָללטע נון פאָן אונזערער אַרמעע ערשטירמט ווערדען. צוערסט וואורדען דיא בערגע אום דיעזען אָרט פאָן אונזערען סאָלדאטען בעזעטצט. גלייכצייטיג פיערטען אויך אונזערע אויף דעם מעערע שטעהענדען קריעגס-שיפפע געגען לעדעניצע (14). דער קאמפף וואורדע מיט איפער אונד אנערקעננענס-ווערטהער אויסדויער דורכגעפיהרט. אונזערע דריא קריעגס-שיפפע זאממט מאנגשאפט אונטערשטיטצטען אונס. — אם 9-טען דיעזעס וואורדען ענדליך דיא רעוואָלוציאָנערע אויס לעדעניצע פערטריעבען, אונד אונזערע סאָלדאטען בעזעטצטען דיעזען אָרט זאממט אומגעבונג.

איינע פיערטע דעפעשע פאָן אונזערעם גענעראל-קאָממאנדאָ אויס מאָשטאר פאָם 10-טען דיעזעס אבענדס לויטעט: 13 פפערדע, אויף וועלכען לעבענס-מיטטעל פיר אונזערע סאָלדאטען געפיהרט וואורדען, זינד ביא וראטקאָוויץ (9) פאָן דען רעוואָלוציאָנערען איפגעפאנגען וואָרדען. אונזערע אַרמעע-אבטהיילונג, וועלכע אם 9-טען דיעזעס פאָן איטשאָוואיק (8) אויסגעזענדעט וואורדע, אום וועגען דיעזער 13 געריבטען, מיט לעבענס-מיטטעלן בעלאדענען פפערדע נאכצופאָרשען, וואר נון אויף דעם וועגע נאך וראטקאָוויץ (9) מיט איינער רעוואָלוציאָנס-באנדע צוזאממענגעשטאָסען. נאך איינעם לעבהאפטען געפעכטע פליכטעטען זיך נון דיא רעוואָלוציאָנערע איבער דיא גרענצע נאך מאָנטענעגראָ היניבער. אין דיעזעם געפעכטע פערלאָר דיא רעוואָלוציאָנס-באנדע נור 2 טאָדטע, אונזערערזייטס וואורדע דער סאָלדאט יאָהאנן באָהם שווער פערוואונדעט.

דאס גענעראל-קאָממאנדאָ פאָן סעראיעוואָ מעלדעט אונטער דעם 10-טען דיעזעס 9 אוהר אבענדס פאָלגענדעס: אם 9-טען דיעזעס האבען אין דער געגענד פאָן פאָטשא מעהרערע געפעכטע צווישען אונזערען סאָלדאטען אונד דען רעוואָלוציאָנערען שטאטטגעפונדען. ביא שושיעשנאָ (6) איזט איינע מעהר אלס 200 מאנן שטארקע רעוואָלוציאָנערע באנדע צערשפרענגט אונד אין דיא פלוכט געשלאגען וואָרדען. גלייכצייטיג ריקטע אויך איין באטאללאָן מיט 2 קאנאָנען געגען איינע אנדערע, אבענפאללס אים ביליפיג 200 מאנן בעשטעהענדע רעוואָלוציאָנערע באנדע אונד צערשפרענגטע דיעזעלבע נאך איינעם האלבשטינדיגען קאמפפע פאָללשטענדיג. — אונזערערזייטס וואורדע נור איין מאנן פערוואונדעט.

פעלדמארשאלל-ליטנאנט יאָוואנאָוויטש בעריכטעט פאָם 10-טען דיעזעס אבענדס פאָלגענדעס: „איך האבע הייטע דען פאָן אונס איינגענאָממענען אָרט לעדעניצע בעזיכטיגט אונד איינע דויערנדע בעפעסטיגונג דיעזעס אָרטעס אונד דער אומגעבונג אנגעאָרדנעט. אונזערע סאָלדאטען האבען זיך ביא דער ערשטירמונג דיעזעס אָרטעס זעהר טאפפער געהאלטען אונד איך האָב שאָנסטע אויסגעצייכנעט. וויר האטטען היעביא נור פאָלגענדע פערלוסטע: 1 אונטער-אָפפיציער אונד 1 אינפאנטעריסט טאָדט. 1 הויפטמאנן שווער פערוואונדעט, אין אָבער-ליטנאנט לייכט- אונד 14 סאָלדאטען פערוואונדעט. — זידליך פאָן לעדעניצע וואורדען נאָך צוויא אָרטשאפטען, וועלכע פריהער אין דען הענדען דער רעוואָלוציאָנערע וואַרען, פאָן אונזערען סאָלדאטען בעזעטצט.

אללעם אין אללעם בעלייפט זיך דיא ביז יעטצט בעקאננטע אנצאהל דער רעוואָלוציאָנערע אויף 3000 מאנן. אונד וויא דער לעזער אים אונזערער צייכנונג ערזעהען קאנן, שטיטצען זיך דיא מייסטען רעוואָלוציאָנערען באנדען אויף דיא מאָנטענעגרינישע גרענצע. דיא אָרטשאפטען, וועלכע אויף דעם וועגע נאך דער מאָנטענעגרינישען גרענצע ליעגען, זינד מייסטענס פאָן דען רעוואָלוציאָנערען בעזעטצט, אום זיך דען ריקען צו דעקען.

דער קריעגס-בעריכט-ערשטאטטער דעס „פעסטער ללאיד“, דער זיך יעטצט אין דער קרוואָשציע בעפינדעט, שרייבט: „אָבוואָהל דיא רעוואָלוציאָנערע אָהנע יעדע איסזיכט אויף ערפאָלג געגען אונזערע אַרמעע קעמפפען, זאָ האבען דאָך אויך וויר קיינע איסזיכט אויף איינע באלדיגע בעענדיגונג דיעזעס קאמפפעס. אונזערע אַרמעע איזט וואָהל יעטצט נידרעגעראָ אנדערווייטיג בעשעפטיגט, דא וויר נאָך אייסען הין איבעראלל פריעדען האבען, וויעסהאלב זיא זיך מיט איהרער גאנצען מאכט געגען דיא רעוואָלוציאָנערע ווענדען קאנן; אבער עבען געגען זאָלכע רעוואָלוציאָנערע באנדען, וועלכע נור אין קליינען הויפען פאָם געבירגע הערפאָרטרעטען, קאנן מאן זיך מיט איינער גראָסען מאכט ניכט ווערפען. זאָלכע קליינע באנדען האבען איהרען ריקען דורך דיא געבירגס-שלוכטען געדעקט אונד ווענן זיא געשלאגען ווערדען, ציעהען זיא זיך אין איהרע שליפפווינכעל צוריק, רוהען זיך דא איין וועניג אוים אונד קריעכען שאָן אם צווייטען טאגע מיט פרישער קראפט ווידער הערפאָר. זאָלכע רעוואָלוציאָנערע געבירגס-באנדען קאָננען ווידערהאָלט געשלאגען ווערדען, אָהנע אויך נור איינמאל בעזיעגט צו זיין. וויר האָרען אָפט, דאס איינע רעוואָלוציאָנס באנדע פאָן אונזערען סאָלדאטען צערשפרענגט וואורדע, אבער נור צערשפרענגט, אום זיך באלד ווידער צו זאממעלן. דיעזע רעוואָלוציאָנערע שטעהען טאגע אונד נעכטע הינדורך מיט בעוואונדערונגס-ווירדיגער אויסדויער הינטער דעם פעלזען איינעס בערגעס, אום פאָן דיעזעם איהרעם פערשטעקע אויס אונזערען פאָראיבערציעהענדען סאָלדאטען איפצולויערן — אונד אונזערע סאָלדאטען ווערדען דא פלאָטצליך פאָן דען שיססען דיעזער באנדען איבערראשט. זאָלאנגע עס ניכט געלינגט, גאנצע באנדען דיעזער רעוואָלוציאָנערע איינצושליעסען אונד גענצליך גע-

אינטערעססאנט היעביי א איזט, דאס פישער צור שטונדע, אלס ער איבערפאללען ווארדע, נאך 800,000 גילדען אונד איסערדעם פיעל גאלד אונד זילבערגעלד ביי זיך האטטע, וואפאן דיא רייבער נאטירליך קיינע אהנונג האטטען. אלס איהנען פישער ביים געריכטע פארגעשטעללט ווארדע, דא ווארדען זיא שטארר פאר שרעקען. זיא וואַרען נעמליך אין דער מיינונג, דאס פישער פאן איהנען גענצליך ערמאָרדעט ווארדע.

* (איין יודע אים צוויי־קאמפפע.) אויס ניטרא ווירד געמעלדעט: צווישען דעם הילפס־שטוהלריכטער באלאגה אונד העררן דר' קויפמאנן האט דיעזער טאגע איין דועלל מיט זעבעלן שטאטטגעפונדען, ביי וועלכעם דער הילפס־שטוהלריכטער אם געזיכטע פערוואונדעט ווארדע, וועהרענד העדר דר' קויפמאנן דען קאמפפפלאטץ אונפערלעטצט פערליעס. — וויר מיססען זאגען, דאס אונס איין זאָלכער זייג זייטענס איינעם יודען וועניג פריידע געוועהרט. איין יודע זאָללטע זיך פאם דועלל ניכט בלאָס אויס רעליגיאָזען, זאָנדערן אויך אויס ריקזיכטען דער איינפאכען קלוגהייט פערנע האלטען. איין זאָלכער זייג קאנן יא לייד[ער] טהייער צו שטעהען קאָממען, דא היעדורך דער יודענהאס, דער אין אונזערען טאגען בערייטס איינע אללגעמיינע קראנקהייט בילדעט, נאָך מעהר געשטייגערט ווירד.

* (וואָצו ערסט נאך דער קרי־וואָשציע?) בעקאננטליך מאכען זיך דיא קרי־וואָשציאנער אין פערגנגענען דארויס, אונזערען סאָלדאטען, וועגן זיא זאָלכע ערווישען, אָהרען אונד נאָזען אבצושניידען. אויס קראָנשטאדט (זיעבענבירגען) ווירד עבען געמעלדעט: צווישען איינעם היעזיגען קאָמיטאטס־בעאמטען אונד איינעם הוסארען־לייטנאנט האט דיעזער טאגע איין בלוטיגעס זעבעלדועלל שטאטטגעפונדען. דער בעאמטע ערהיעלט איינען שטארקען היעב איף דיא ברוסט, וועהרענד דעם העררן לייטנאנט דיא נאזע אבגעהייען ווארדע." — נון, דיעזער העדר לייטנאנט ברויכט ניכט ערסט נאך דער קריוואָשציע צו רייזען, אום זיך פאָן זיינער רייזע צו בעפרייען. ער האט עס פערשטאנדען, זיך דיעזעס פערגניגען אויך צו הייזע צו פערשאפפען. אללערדינגס ערשפארט מאן היעביי וועניגסטענס דיא רייזע־שפעזען. — דאס איזט דאס ענדע פאָן דען טאָללזיניגען דועללען!

* (איין נייער האָסטער!) פאָלגענדער פאלל מאכט אין אונזערער הויפטשטאדט אונגעהייערעס אויפזעהען. אם 8־טען דיעזעס, אים 5 אוהר נאכמיטטאגס, ערשיען אים הויפטשטעדטישען פאָליצייאמטע איין אנשטענדיג געקליידעטער מאנן אונד זאגטע: „איך האבע הייטע אין דען צייטונגען געלעזען, דאס האָסטער, דער אים פעראכטע שטעהט, דען רויבמאָרד אן דער פאמיליע גאָלד אין וואר־פאלאָטטא פעראיבט צו האבען, צים טאָדע דורך דען שטראנג פעראורטהיילט ווארדע.

נון קאנן איך עס ניכט אויף דעם געוויססען טראַגען, דאס איין מענש אונשולדיג היגעריכטעט ווערדע. האָסטער איזט אונשולדיג, דענן איך בין עס, דער דען רויב־מאָרד אן דער פאמיליע גאָלד פעראיבט האט!" — דער פאָליציי־בעאמטע, דער פאָן דער זעלבסטאנקלאגע דעם יונגען מאננעם נאטירליך זעהר איבעררראשט ווארדע, נאהם מיט דעמזעלבען איין פראָטאָקאָלל אויף. דער פרעמדע גאב צו פראָטאָקאָלל: איך הייסע סימוי, בין אים וויזקעלעט (פרעסבורגער קאָמיטאט) געבאָרען אונד 31 יאהרע אלט, איך בין ראָמיש־קאטהאָליש, פערהייראטעט אונד פאָן פראָפעססיאָן שוהמאכער."— דער זעלבסט־אנקלעגער, דער זייט איינינער צייט ביי איינעם היעזיגען שוהמאכער, נאמענס לודוויג לענדיעל, אין ארבייט שטאנד, ווארדע נאטירליך פערהאפטעט. ער ערזוכטע, מאָגליכסט באלד נאך וועספרים געפיהרט צו ווערדען, דאמיט דאָרט דיא אונטערזוכונג געגען איהן איינגעלייטעט ווערדע. דער מענש שפריכט זעהר פערניגפטיג; טראָטצדעם פערמוטהעט מאן, דאס דערזעלבע פיעללייכט נור פאָן איינער „פיקסען אידעע" בעפאללען ווארדע. וויא נאכטרעגליך געמעלדעט ווירד, האט האָסטער געגען דאס איהן געפאָללטע טאָדעס־אורטהייל אפפעללירט. מאָגליך, דאס דיעזער סימוי זיין רעטטער ווירד! — דער הייטיגע „פעסטער ללאָיד" פעראָפפענטליכט היערי[בע]ר נאָך פאָלגענדעס: דער שוסטער־געזעללע סימוי האטטע עטוואס צו פיעל בראנגטוויין געטרונקען. אין זינעם ריישע בילדעטע ער זיך איין, ער זייא דער אייגענטליכע מאָרדער דער פאמיליע גאָלד. אלס ער אין שפעטער נאכט־שטונדע אין דאס געביידע דער שטאדטהויפטמאננשאפט קאם, פאָרדערטע ער פאָן דעם אנוועזענדען פאָליצייא־בעאמטען, דאס ער אן איהם זאָגליך דיא טאָדעס־שטראפע פאָללציעהען לאססע. דער פאָליציי־בעאמטע מערקטע, דאס ער עס מיט איינעם בעטרונקענען אָדער מיט איינעם פעררי[ק]טען צו טהון האבע. נאכדעם ער מיט דעם זעלבסט־אנקלעגער פראָטאָקאָלל איפגענאָממען האטטע, זאגטע ער צו דעמזעלבען: „עס איזט מיר לייידער ניכט מאָגליך, זיא זאָפאָרט היגריכטען צו לאססען; זיא וויססען יא, דאס יעדער, דער צום היגריכטען בעשטיממט איזט, איינע נאכט אין דעם זאָגענאננטען „ארמענזינדער־שטיבכען" צובריגגען מיס, דאמיט ער צייט האבע, פאָר זיינעם טאָדע דורך בערייאונג זיינער זינדען מיט דעם ליעבען גאָטט זיך אויסצוזאָהנען. איך ווערדע זיא אלזאָ אין דיעזעס שטיבכען אבפיהרען לאססען." סימוי ערקלערטע זיך היעמיט צופריעדען. מאן פיהרטע איהן אינס געפענגניס, וואָ ער אלסבאלד אין טיעפען שלאף פערזאנק. געגען 8 אוהר מאָרגענס ווארדע ער אים דעם שלאפע געוועקט. מערקווירדיגערוויזע בעהארדעטע סימוי אייך יעטצט נאָך ביי זיינער בעהייפטונג, דאס ער דען וואר־פאלאָטאער רויבמאָרד פעראיבט האבע. ער ווארדע נון אין דיא אירענ־אבטהיילונג דעם ראָכוס־שפיטאלעם איבערפיהרט.

פרענומעראציאָנס־איינלאדונג.

וויר ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנטען דערען פרענומעראציאָנס־טערמין אם 15. פעבער 1882 צו ענדע געהט (וואס נאָגין דייטליך אויף איהרער „אדרעס־שלייפע" אנגעצייגט איזט), איהרע פרענומעראציאָן צו ערנייערן, דאמיט דיא פערזענדונג דער בלעטטער קיינע שטאָרונג ערליידע.

געשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייזע.

געטריידע־געשעפט. פאָן ווייצען וואר געסטערן וועניג צו מארקטע געבראכט, דער פערקויף וואר שוואך. 8000 מעטערצ' ווארדען פערקויפט.

ווייצען, טהייס־ 200 מעטרצ' 77 קילא 12,90 גולד. — 300 מעטרצ' 76·4 ק' 12,90 גול. 800 מעטרצ' 76. קילא 12·90 גולד. 200 מעטצ' 75,8 קילא 12 80 גולד.— אבערלענדער 100 מעטרצ' 76 ק' 12·25 גול. 400 מעטרצ, 74 ק' 12' גולד' 300 מעטערצ' 76·4 קילא 12.35 גולד.— פעסטער־באָדען 250 מעטער־צענטנער 77 קילא 12,60 גולד. 100 מעטערצ' 74 קילא 12·25 גולדען, 200 מערטצ' 73 קילא 12·30 גולדען 100 מעטער־צענטנער 79 כ' 12.80 גול. 100 מעטרצ' 76 ק' 12,45 גול. 200 מעטרצ' 76·8 ק' 12.55 גולד. 100 מעטרצ' 74 כ' 12,15 גולד (אללעס פער דרייא מאָנאטע.)

קאָרן 8,90 גולד.

גערסטע פוטטער־וואארע 7.50—7.70 גול. מאלץ־וואארע 8.50—8.10 גולד.

האפער 7.50—7,60 גולד.

קוקורוץ 7,30 גולד.

ווייצען פער פריה־יאהר 12·28—12,32 גולד.

קוקורוץ באנאטער פער מאי־יוני 1882, 7.30 — 7,35 גולד.

האפער פער פריה־יאהר 8·37—8,40 גולד.

פעסטער שלאכטפיעה־מארקט. ביי דער אם 9־טען ד. מ. היער אין פעסט אבגעהאלטענען וואָכענמארקטע ווארדען 1869 שטיק גראָס־ אונד 1436 קליין־פיעה צו מארקטע געבראכט. היעפאָן ווארדען פערקויפט: 26 שטיס שטיערע, פער שטיק פאָן 80—145 גולדען — 1656 אָכסען דאס פאאר פאָן 135—365 גולד. 592 קיהע, דאס פאאר פאָן 130—290 גולד. 145 מעלק־קיהע דאס שטיק פאָן 75—166 גול. 41 שטיק ביפפעל, דאס פאאר צו 135—260 גול., 540 שטיק קעלבער, דאס שטיק פאָן 10—30 גולד. — שטיק לעממער דאס פאאר 4—5,50 גולד פרייזע פער 100 קילא: אָכסען־פלייש 49 — 53 גולד' קוה־פלייש 46 — 50 גולד., קאלב־פלייש 60 — 85 גול' ביפעל־פלייש 45—46 גולד.

לאָטטאָ־ציעהונג פאָם 8. פעבער 1882.

הערמאננשטאדט:	37 82 73 34 9
פראג:	16 62 4 34 18
לעמבערג:	38 57 49 17 27

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר"י רייז.

פרוכט־ אונד מעהל־פרייז־טאבעללע.

פריכטע ווייצען	קוואליטעט פר. העקטאל.	פער 100 קילאגראמם
נאָרדאונגאריש'	74	—.——
" "	75	11.70—11,80
" "	76	11.85—11.90
" "	77	11.95 12.05
" "	78	12.10—12.20
" "	79	12.25—12.35
" "	80	12.40—12.45
פעסטער באָדען נייער	—	—.——.—
" "	75	12.20—12.25
" "	76	12.30—12.35
" "	77	12.40—12.50
" "	78	12.55—12 65
" "	79	12.70—12,75
" "	80	12.80—12 85
טהייס	—	—.——.—
" "	75	12.40—12.45
" "	76	12.50—12.60
" "	77	12,65—12.75
" "	78	12.80—12.90
" "	79	12 95—13 —
" "	80	13.05—13.10
וויעסעלבורגער	75	12,30—12.35
" "	76	12.40—12·50
" "	77	12.55—12.65
" "	78	12.70—12 80
" "	79	12.85—12.90
" "	80	12 95—13 —

פריכטע	קוואליטעט פר. העקטאל.	פער 100 קילאגראמם
קאָרן	72	8.80—9.10
גערסטע מאלץ	62	—.——.—
גערסטע פוטטער	62	7.70—7.50
האפער	40	7.95—7 55
קוקורוץ באנאטער	75	7 35—7.30
אנדערער	73	7.25—7.20
הירזע	—	—.——.—

[illegible]			100 קילאגראמם
ווייצען	פער פריה־יאהר		12 28
	"		—.—
	"		—.—
קוקורוץ	פריה־יאהר		7,32
גערסטע	"		—.
האפער	"		8,37
"	"		—.—
רעפס	"		—.—

באללען־מעהל		פל.	קר.
נומער 0	דער באללען צו 100 קילאגראמם מיט זאק	22	40
" 1		21	70
" 2		21	—
" 3		20	40
" 4		19	80
" 5		19	30
" 6		18	60
" 7		17	60
" 8		16	60
" 8½		14	60

שפיריטוס	פל.	קר.
אלטע [illegible]	33	75
" נייע [illegible]	31	50

קורז־טאבעללע פאָם 9. פעבער.

געלדקורז	פל.	קר.
זילבער־אגיא	100	—
דוקאטען	5	63
עסטערייכ־אינגארישעס 8 גולדען גאלד־שטיק (20 פראנקס)	9	54
נאפאלעאנדאר	9	54
דייטשע רייכסבאנקנאטען	58	50
20 מארקשטיק	11	69
פאפיער־רובעל	1	22
לאזע.		
1854־ער 4 פראצענטיגע שטאאטס־לאזע	118	—
1860־ער " גאנצע	129	—
דעטטא " האלבע	133	—
1864־ער לאזע צו 100 גולדען	172	—
דעטטא " 50 "	168	—
קאמא־רענטענשיינע	46	—
טירקען־לאזע	23	—
קרעדיט־לאזע	173	—
קלארי־לאזע צו 40 גולדען	39	50
דאנוי־דאמפשיפפאהרטס־לאזע	109	—
אינסברוקער לאזע	24	—
[illegible] לאזע צו 10 גולדען	17	50
[illegible] לאזע " 20 "	19	—
אפנער לאזע " 40 "	41	—
סאלמסי לאזע " 40 "	37	—
רודולפס־לאזע " 10 "	20	—
פאלפי־לאזע " 40 "	—	—
[illegible] לאזע " 20 "	23	—
סט.־גענאיס לאזע " 40 "	44	—

לאזע.	פל.	קר.
[illegible] לאזע צו 20 גולד'	26	—
טריעסטער לאזע " 100 "	127	—
דעטטא " 50 "	64	—
וואלדשטיין־לאזע " 20	29	20
ווינדישגרעץ־לאזע 20	38	—
אונגארישע־פרעמיען־לאזע צו 100 גולד.	112	—
טהייס־[illegible]־לאזע	108	—
וויענער־לאזע	125	—
ווערטה־פאפיערע		
אונגארישע גאלדרענטע 6%	117	—
דעטטא צו 4 פראצענט	83	—
אונגארישע פאפיער־רענטע	83	60
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	96	—
טעמעשווער באנאטער	95	—
זיעבענבירגישע	97	—
גאליציש	102	—
בוקאווינא	100	50
אונגארישע אייזענבאהן־אנלעהען	130	—
וויינצעהנטס־אבלאזונגס־אבליגאציאנען	97	25
פפאנדבריעפע דער אונגארישען באָדען־קרעדיט צו 5 איינהאלב פראצענט	101	—
דער אונגארישען היפאטהעקען באנק צו 5½ פראצענט	102	75
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדען־קרעדיט־אנשטאלט צו 5 איינהאלב פראצענט	98	50
דער אסטבאהן	93	—
דער נארדאסטבאהן	154	—

Eigenthümer und verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard

אנגעהאלטען ווערדען! — נון, וויר פערשפּרעכען אונס איך פאָן דיעזעם בעשלוססע קיינען בעססערן ערפאָלג, אלס פאָן דען יודענפריינדליכען בעוועגונגען ענגלאנדס. וויר וואוסטען עס אים פאָרהיניין, דאס ניכט ענגלאנד אונד אויך ניכט אמעריקא איינציג אונד אלליין וועגען דער יודען-פראגע דעם באַרבארישען רוסלאנד דען קריעג ערקלערען ווערדען. אינדעם איזט עס געוויס, דאס דיעזע יודענפריינדשאַפטליכען קונדגעבונגען אין דען צוויא פרייהייטליכסטען שטאאטען דער וועלט, נעמליך אין ענגלאנד אונד אין אמעריקא, אויף דאס ווייטערע פערהאלטען דער רוסישען רעגיערונג ניכט אָהנע איינפלוס בלייבען ווערדען. איגנאטיעף איזט צופיעל שטאאטסמאנן, אום אים בלאָססעם יודענהאססע די פערדאממונג דער גאנצען געבילדעטען וועלט געגען רוסלאנד הערויפצובעשוואָרען.— עבען וויל די רעגיערונגען ענגלאנדס אונד אמעריקאס ניכט דירעקט איינשרייטען, ווירד איגנאטיעף דען בעוויז ליעפערן, דאס ער אים פרייעם ענטשלוססע דען יודענפערפאָלגונגען איין ענדע מאכע!— איינצווישען ווערדען אבער די גרייעל-טהאטען געגען די יודען נאך אימער פאָרטגעזעטצט. זאָ ווירד איינעם וויענער בלאטטע אויס דער רוסישען אָרטשאַפט נאָוואָרוואָר פאָלגענדעס געמעלדעט: „דיעזער טאגע ווארדע היער איינע יודישע פאמיליע אויף גרויזאמסטע ערמאָרדעט. איין זיעבציגיעהריגער גרייז, זיינע פרויא, זיינע ביידען ערוואכסענען זאָהנע אונד טאָכטער ווארדען פאָם רוסישען געזינדעל געטאָדטעט. נור איין זיעבעניעהריגעס מעדכען רעטטעטע זיך דורך די פלוכט דאס לעבען. די פאָליציא ביעטעט וואָהל אללעס אויף, אום די רייבערבאנדע צו ערווישען, אללין איינצווישען הערשט אונטער דען איבריגען יודען דער אָרטשאַפט איינע נאמענלאָזע אנגסט, דא זיא שטינדליך איינען איבערפאלל בעפירכטען.— מעהר פיעללייכט אלס די קונד-געבונגען אין ענגלאנד אונד אמעריקא זאָללטען וואָהל זאָלכע פעללע הערן איגנאטיעף פעראנלאססען, די נאָטהיגען מאסרעגעלן צור פערהיטונג וויטערער גרייעל-טהאטען אונפערציגליך צו ערגרייפען. — אויס פעטערסבורג ווירד פאָם 11-טען דיעזעס געמעלדעט: די רעגיערונגס-בלעטטער ערגערן זיך רעכט זעהר, דאס די ענגלענדער די נאזע איבעראללהין שטעקען מאָכטען. זיא זאגען: די יודען-פראגע געהאָרט צו דען איננערען אנגעלעגענהייטען רוסלאנדס. די רעגיערונג ווירד די איינמישונג איינער פרעמדען מאכט אין דיעזע זאכע נימטער דולדען. די רוסישע רעגיערונג בריכט צור לאָזונג דער יודען-פראגע ניכט די ראטהשלעגע דער ענגלענדער. יעדע פרעמדע איינמישונג ווירדע דען האס דער רוסישען בעפאָלקערונג געגען די יודען נאָך איינענדליך ערהאָהען. איבערדיעס האט די רוסישע רעגיערונג גענינגענדע בעוויזע געליעפערט, דאס עס איהר אום די הינטאנהאלטונג ווייטערער גרייעל-טהאטען געגען די יודען פאָללער ערנסט איזט; זיא האט דענן אויך זעהר שארפע מאסרעגעלן געגען די קראוואלל-אנשטיפטער ערגריפפען. אים זידליכען רוסלאנד ווארדען ניכט וועניגער אלס 3675 פערזאָנען פערהאפטעט אונד דאפאָן 2359 בעשטראפט; אין ווארשויא ווארדען 3151 פערהאפטונגען פאָרגענאָממען; 2302 ערהיעלטען איינע ענטשפּרעכענדע בעשטראפונג. די רעגיערונג ערגרייפט איבערדיעס אללע מיטטעל, אום איינע ערניערונג זאָלכער קראוואללע צו פערהיטען. איין בעזאָנדערעם קאָמיטע ווארדע צו דיעזעם צוועקע איינגעזעטצט.— וויר קאָננען אונס פאָן דער טהעטיגקייט דיעזעס קאָמיטעס נור דאנן איין גליקליכעס ערגעבניס פערשפּרעכען, ווענן די אויסווערטיגען מעכטע ניכט עטווא דורך איהרע איינמישונג די רוסישע בעפאָלקערונג געגען די יודען רייצען!" זאָ וויט די רוסישע רעגיערונג-צייטונגען. נון, וויר זינד זעהר צופריעדען, ווענן די רוסישע רעגיערונג זעלבסט די זאכע דער יודען אין די האנד נימט, אום דען אונגליקליכען יודען אויסרייכענדען שוטץ אנגעדייהען צו לאססען, מאָגע עס נור ניכט ביים לעערען פערשפּרעכען בלייבען.

* (צו גונסטען דער רוסישען יודען.) אויס יאנאָשהאזא ווירד אונס בעריכטעט: „זיינע עהרווירדען אונזער פערדיענסטפאָללער אָבערראבינער הרב המה"ג מו"ה ר' מרדכי רייכענפעלד נ"י האט אם שבת פרשת בא איינע פייעריגע דרשה אבגעהאלטען, וואָרין ער זיינע צוהאָרער אויפפאָדערטע, צו גונסטען אונזערער גלייבענסברידער אין רוסלאנד דאָך עטוואס צו טהון. דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב. — דער פאָרשטאנד ענטזענדעטע נעמליך אויס זיינער מיטטע צוויא מיטגליעדער, הערן לעאָפאָלד שטערן אונד הערן הערמאנן אלט, אום בקהלתנו הקדושה איינע קאָללעקטע לטובת האומללים בארץ רוסיא איינצוליייטען. דאס רעזולטאט וואר איין בעדייטענדעס, אונד ווארדע די געזאממעלטע סוממע זאָגלייך אן די „וויענער אללליאנץ" איבערמיטטעלט." — וויר פרייען אונס, דיעזעס מיטצוטהיילען, למען יראו כל קהלות הקדושות בארצנו ויעשו גם המה כן! עס איזט ווירקליך האָך אן דער צייט, דאס אויך אין אונגארן אין דיעזער האָכוויכטיגען אנגעלעגענהייט עטוואס געשעהע!

* (איין מאָרדער אלס „ערלאָזער".) אויס וואשינגטאָן (אמעריקא) ווירד פאָם 5. דיעזעס געמעלדעט: היעטע פאָללטע דאס געריכט איבער גיאיטו, דער בעקאננטליך דען פרעזידענטען דער אמעריקאנישען רעפובליק, הערן גארפיעלד, ערמאָרדעט האטטע, דאס טאָדעס-אורטהייל. דער פערברעכער, דער דורכאויס קיינע רייע צייגטע, ערהאָב זיך נון אונד זאגטע מיט פרעכער שטיממע: „איך בין אונשולדיג; די ערמאָרדונג גארפיעלדס וואר די טהאט גאָטטעס אונד ניכט די מיינע. זאָללטע איך היננעריכטעט ווערדען, דאנן בין איך זיכער, דאס גאנץ אמעריקא זיך אין בלוט וועלצען ווירד. די יודען האבען פאָר פאסט 2 יאהרטויזענדען דען שטיפטער דער כריסטליכען קירכע היננריכטען לאססען. זיא גלויבטען, איינען גראָססען זיעג ערוואָגען צו האבען; אללין נאך קוים 40 יאהרען קאם דאס וואָהלפערדיענטע אונגליק איבער זיא. איהר טעמפעל ווארדע צערשטאָרט אונד איהר שטאאט ווארדע פערניכטעט. זאָ ווירד עס אויך אמעריקא ערגעהען, ווענן מאן מיך היננריכטעט. איך פירכטע דען טאָד ניכט; טאָדטעט מיך נור, איך בין יא איין „גאָטט-מענש"; איך בין דאָך דער וואהרע „ערלאָזער"! איך ווערדע איינען גלאָררייכען פלוג צום הימעל נעהמען, אללין יענע, די מיך פעראורטהיילטען, ווערדען אין די האָללע פאהרען, וואָ דער טייפעל איהרער בערייטס ערווארטעט!"— מאן ליעס דען מאָרדער אויסשפּרעכען, וואָרויף ער אין דען קערקער אבגעפיהרט ווארדע. זיינע הינריכטונג איזט ערסט פיר דען 30. יוני בעשטיממט, דא אין אמעריקא איין טאָדעס-אורטהייל ניכט גלייך פאָללצאָגען ווירד. דער פערטהיידיגער מעלדעטע אינדעם די אפּעללאציאָן אן. מערקווירדיג איזט עס, דאס דיעזער פערברעכער נאָך די פרעכהייט האט, זיך צום „גאָטט-מענשען" אונד „ערלאָזער" הינויפצושפּיעלען אונד דאביא אויך נאָך זיינעם האססע געגען די יודען אויסדרוק צו געבען. דא זיעהט מאן דאָך, דאס עס עבען נור די גראָבסטען פערברעכער זינד, וועלכע די יודען אם העפטיגסטען אנפיינדען אונד צוואר זעלבסט דאנן, ווענן איבער זיא בערייטס דאס טאָדעס-אורטהייל אויסגעשפּראָכען ווארדע!

* (אָרטהאָדאָקסע ראבבינער-פערזאממלונג.) אויס לעמבערג ווירד בעריכטעט: דיענסטאג (מאָרגען) פינדעט היער איינע פערזאממלונג פאָן 200 אָרטהאָדאָקסען ראבבינערן שטאטט, וועלכע געגען די זיטצונגען דער פאָרטשריטטס-פארטייא בעאבזיכטיגטען רעפאָרמען בעשליססע פאססען ווירד. דיעזע בעשליססע ווערדען זאָדאנן דעם עסטעררייכישען קולטוס-מיניסטעריאום צור גענעהמיגונג אונטערברייטעט ווערדען!

* (איינע קאָמישע פעטיציאָן.) קאם אם 10-טען דיעזעס אין דער פעטיציאָנס-קאָממיססיאָן דעם אונגארישען רייכסטאגעס צור פער-

---

איננאָצענץ IV. האט לעננסט איין שרייבען ערלאססען, אין וועלכעם ער די געגען די יודען ערזאָננענען בלוט-אנקלאגען ווידערלעגטע — אונד אין דיעזעם פעפסטליכען שרייבען הייסט עס אויסדריקליך: די רעגיערענדען פירסטען ערדיכטען נור דאהער דיעזע בעשולדיגונגען, אום זיך מיט דעם פערמאָגען דער יודען צו בערייכערן."

„אונד דוא זיעהסט יא אויך (זאגטע טראני), וויא וועניג דיעזעס שרייבען גענוטצט! ניכט נור די פירסטען, ניכט איינמאל די ניעדריגסטען פאָלקס-קלאססען קיממערטען זיך אום דיעזעס וואָהלוואָללען דעס פאפסטעס פיר די יודען. פאָר 17 יאהרען (אים יאהרע 1320) האבען געוואָהנליכע הירטען דען פערניכטונגס-קריעג געגען די יודען אונטערנאָממען, וואָביא ווירקליך די זיד-פראנצאָזישען יודישען געמיינדען פאסט גענצליך פערניכטעט ווארדען; 120 יודישע געמיינדען ווארדען צערשטאָרט אונד פיעלע טויזענדע פאָן יודען גרויזאם געטאָדטעט (דיעס נאננטע מאן „גזירת הרועים").

„אונד ביא אלל' דיעזען פערפאָלגונגען דער יודען אים איבריגען אייראָפּא (זאגטע אליהו מעדינאָ צו טראני) ווילסט דוא צו איהרער רעטטונג ניכטס אונטערנעהמען, וויל וויר אונס אללין היער פאָרלייפיג זיכער פיהלען? האָרע, טראני; דוא וויסט, דאס נאך דען הירטען-פערפאָלגונגען" נייע ליידען איבער די יודען פראנקרייכס קאָמען. דיעסמאל פעראורזאכטען די אויסועטציגען (קרעטציגען) די פערפאָלגונג. דאמאלס ווארדען נעמליך אויך, וויא צור צייט דער יודישען רעגיערונג, אללע קרעטציגען אויף איינען בעזאָנדערן פלאטץ אויסערהאלב דער שטאדט געבראכט. דיעזע קרעטציגען האבען אויס ראכע דאריבער, דאס זיא שלעכט פערפּפלעגט אונד פערקאָסטיגט ווארדען, אללע ברונגען פערגיפטעט — אונד נון היעס עס: די יודען העטטען איהנען דיעזען פערגיפטונגס-פלאן איינגעגעבען! — אונד אויף גרונד דיעזער פאלשען אנקלאגע דער ברוננען-פערגיפטונג ווארדען פאָר 16 יאהרען איבער 5000 אונשולדיגע יודען פערהאפטעט, געפאָלטערט אונד לעבענדיג פערבראננט. (דיעזעס נאננטע מאן „גזירת המצורעים".)

— נון האָרע! איך האבע איינע פירכטערליכע אהנונג, אונד מיר גרויזט עס פאָר דעם נעכסטען יאהרע. איך געבע וואָהל וועניג אויף פראָפעצייהונגען; אבער די בערימטען פראָפעצייהונגען דעס „בעל מקובל" אברהם אבולאפיא זינד גראָססענטהיילס איינגעטראָפפען — אונד ער פראָפעצייהטע פיר דאס נעכסטע יאהר איין שרעקליכעס ערד-בעבען — אונד איינען אונגליקספאלל, אן וועלכעם דער פירטע טהייל אללער מענשען אויף דער ערדע צו גרונדע געהען ווירד — אונד דאביא אויך די יודען שרעקליך פיעל צו ליידען האבען ווערדען!"

„דאס מאכסט דוא גוט (זאגטע טראני), וואָ די פערנונפט-גרינדע ניכט מעהר הינרייכען, דא בערופסט מאן זיך אויף „קבלה" אונד „נביאות"; דוא מיינסט דאָך ניכט דען שווערמער אברהם אבולאפיא, דער זיך פיר איינען נביא אונד משיח אויסגעגעבען אונד זאָגאר דען דאמאליגען פאפסט מארטין IV. צום יודענטהומע בעקעהרען וואָללטע?"

„רענועלבען מיינע איך (ערווידערטע מעדינאָ), דעססען פראָפעצייהונגען זיך ביז יעטצט נאָך אימער בעוועהרט האבען. — נון, וויר וואָללען דיעזען בעראטהונגען איין ענדע מאכען, איך אונד אבולאפיא צוזאממען וואָללען זעלבער די פאָן לוירענציאָוס פערלאנגטע סוממע צוזאממענברינגען, אונד מיין הערץ זאגט עס מיר, דאס וויר אונזערע אונטערשטיטצונג קיינעם אונווירדיגען פערלייהען. וויא איך וויים, האט לוירענציאָוס ניכט נור ביים פאָלקע, זאָנדערן זעלבסט אונטער דען באראָנען פיעלע בעוואונדערער אונד אנהענגער. דער געלעהרטע עדעלמאנן אדריאן, דער אנפערוואנדטע פאָם גראפען שטעפאן קאָלאָננא, געהאָרט זעלבער צו דען אנהענגערן דעם לוירענציאָוס."

צווייטעס קאפּיטעל.

דאס ערגעבניס יענער אים פאָרינען קאפּיטעל מיטגעטהיילטען בעראטהונג וואר, דאס לוירענציאָוס די פערלאנגטע סוממע פאָן דען ראָמישען יודען בעקאָממען. אונד נון וואָללען וויר די וויטערען ערייגניססע פערפאָלגען.

שאָן אם 3-טען טאגע נאָך יענער בעראטהונג ענטשטאנד אויף דעם הויפּט-פּלאטצע ראָמס איין גראָססער פאָלקסאויפלויף. אן יענעם טאגע ווארדע נעמליך דאס געוואָלב איינעס יו-וועלען-הענדלערס דורך די סאָלדאטען דעס באראָנס אָרזיני ערשטירמט אונד געפּלינדערט. דער איינדרוק, דען דיעזע געוואלטטהאט אין דער שטאדט הערפאָרגעבראכט האטטע, וואר איין געוואלטיגער.

„האט מאן יע דאס געהאָרט, (ריעף מאן פאָן אללען זייטען) דאס באראָנע אם העלל-ליכטען טאגע דורך איהרע סאָלדאטען דאס הויז איינעס פרידליכען ראָמישען בירגערס אויספּלינדערן לאססען זאָללטען! — עס איזט נון די האָכסטע צייט, דאס מאן דיעזער געזעטצלאָזיגקייט איין ענדע מאכע; וויר וואָללען אונס דיעזער טיראנייא ניכט מעהר אונטערוואָרפען!"

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

פאנגען צו נעהמען, זא לאנגע ווירד מאן אויך אין איינצעלנען קליינען געפעכטען געגען דאס געזינדעל צו קעמפפען האבען!"

איינע דעפעשע דער אמטליכען „פאליטישען קארדעשפאנדענץ" אויס מאשטאר לויטעט: אונזערע ארמעע ווירד נון לענגסט דער מאנטענעגרינישען גרענצע מעהרערע רעגימענטער איפשטעללען, אום דיעזע גרענצע אויף דאס גענויעסטע צו בעוואכען. ביז יעטצט האבען דיא רעוואלוציאנערע אויס מאנטענעגרא איהרע וואפפען אונד לעבענסמיטטעל בעצאגען אונד קאננטען זיך אויך אים נאטהפאללע איבער דיא מאנטענעגרינישע גרענצע פליכטען. יעטצט זאלל נון דיא מאנטענעגרינישע גרענצע דורך איינען גרענצ-קארדאן אבגעשפעררט ווערדען.

דאס גענעראל-קאממאנדא פאן סעראיעווא מעלדעט נאך פאם 11-טען דיעזעס 1 איהר אבענדס פאלגענדעס: אין דער נאכט פאם 9-טען דיעזעס טראפען צוויא באטאלליאנע פאן אונזערען סאלדאטען, וועלכע מיט זיך אויך צוויא קאנאנען פיהרטען, 300 רעוואלוציאנערע אין דער געגענד וועסטליך פאן שישעשנא (6). דיעזע רעוואלוציאנס-באנדע וואורדע אם 10. פעבער אין דיא פלוכט געיאגט. דיעזע געפעכטע האטטען אין דער געגענד צווישען שישעשנא אונד קרעבעלינא (4) שטאטטגעפונדען. אונזערע סאלדאטען פערלארען דאביא אם 9-טען דיעזעס איינען פערוואונדעטען אונד אם 10-טען דיעזעס צוויא פערוואונדעטע. — איין אנדערעס רעגימענט מארשירטע נאך דער געגענד צווישען פאטשא אונד פלעווע, אום דען דארטיגען רעוואלוציאנערען נאכצופארשען, פאנד דא אבער נור איינע שוואכע באנדע, וועלכע ביים ערשיינען אונזערעס רעגימענטעס ענטפלאהען וואר. אינזער רעגימענט קאננטע אונגעהינדערט אין טשאניצא איינטרעפפען (טשאניצא ליעגט צווישען פאטשא אונד פלעווע; דארט וואו זיך דאס „טש" בעפינדעט.) — אם 10-טען פעבער האט איין גראסערעס געפעכט צווישען אונזערען סאלדאטען אונד איינער גראסען רעוואלוציאנערען באנדע צווישען ביעלעמיין (3) אונד סעראיעווא אין דער געגענד פאן טרענאוויא (לינקס פאן סעראיעווא, וואו זיך דאס „ט" בעפינדעט) שטאטטגעפונדען. דיא דארט שטעהענדען רעוואלוציאנערע ערהיעלטען נאך אין דער נאכט פאם 9-טען דיעזעס בעדייטענדע פערשטערקונגען אונד גראסע ציציגע אויס דעם אומליעגענדען געבירגע. אם 10. פעבער, האלב 7 איהר מארגענס, שטיעגען זעהר שטארקע רעוואלוציאנערע באנדען פאן דעם האהען געבירגע געגען טרענאוויא הערואב. פאן טרענאוויא אויס מארשירטען אונזערע סאלדאטען דען רעוואלוציאנערען ענטגעגען. עס ענטשטאנד נון איין קאמפף, דער ביז האלב 2 איהר נאכמיטטאג דויערטע. דיא רעוואלוציאנערע מיסטען זיך נון צוריק אין דאס געבירגע פליכטען. דיא רעוואלוציאנערע פערלארען 20 טאדטע אונד 40 פערוואונדעטע. פאן אונזערען סאלדאטען איזט איין אונטעראפפיציער געפאללען אונד 4 מאנן וואורדען שווער פערוואונדעט. דאס פערהאלטען אונזערער סאלדאטען ביא דיעזעם קאמפפע וואר פארציגליך.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (וואס זאגט דיא רוסישע רעגיערונג היעצו?) אויס בוקארעסט ווירד פאם 11-טען פעבער געמעלדעט: „אין רוסלאנד ווערדען טויזענדע פאן פרייוויללינען פיר באסניען אנגעווארבען, וועלכע איבער אדעססא נאך דעם עסטערייך-באסנישען קריעגס-שויפלאטצע בעפארדערט ווערדען!" — נון, ווירד דא דיא רוסישע רעגיערונג נאך פערנער זאגען קאננען, זיא עמפפינדע פיר עסטערייך-אונגארן דיא הערצליכסטען אונד פריינדליכסטען געזיננונגען! זיא קאנן וואהל בעהויפטען, דאס דיא אנווערבונגען ניכט דירעקט פאן איהר אויסגעהען. אללייך אין קיינעם שטאאטע דירפען יא מיליטער-אנווערבונגען שטאטטפינדען, ווענן דיא רעגיערונג היעמיט ניכט איינפערשטאנדען איזט! עס וועדע טרויריג, ווענן מאן אין רוסלאנד נאך אימטער דיא פרעכהייט העטטע, פיר אונזערע מאנארכיע פריינדליכע געזיננונגען צו הייכלען! וויר וויססען יא שאן לענגסט, וואס איינע רוסישע פריינדשאפט ווערטה איזט, אונד מיססען עבען פאן זייטען רוסלאנדס אויף אללעס געפאסט זיין!

* (דיא רוסישע יודענ-פראגע אים ענגלישען פארלאמענטע.) אויס לאנדאן ווירד פאם 9-טען דיעזעס טעלעגראפירט: דער מיניסטער-פרעזידענט גלאדסטאנע האט זיך אין אנגעלעגענהייט דער יודענ-פערפאלגונגען אין רוסלאנד ווי פאלגט געאייסערט: „איך ווערדע אונזערען קאנזול אין רוסלאנד דיא ווייזונג ערטהיילען, איבער אללע איינצעלהייטען דער יודענ-פערפאלגונגען אין רוסלאנד איינען גענויען אונד וואהרהייטסגעטרייען בעריכט איינצוזענדען, דאמיט דיא רוסישע רעגיערונג דיא פעראיבטען גרייעל-טהאטען ניכט פערטישען קאננע. אינשטרייטיג איזט עס, דאס דיא בארבארישען פארפעללע אין רוסלאנד אונס אללע מיט טיעפסטעם עקעל אונד אבשייא ערפיללען. אבער טראטצדעם אונד אלל' דעם דירפען וויר אונס אין דיא אנגעלעגענהייטען רוסלאנדס ניכט מישען. וויר דירפען ניכט דירעקט וועגען דער יודענ-פערפאלגונגען ביא דער רוסישען רעגיערונג איינשרייטען. עס קאנן זיך וואהל איינע פאססענדע געלעגענהייט ביעטען, וואו וויר היעריבער איין פריינדליכעס וואָרט פאללען לאססען. וואללטען וויר יעדאך דירעקט איינשרייטען, דאנן ווירדען וויר דען רוסישען יודען געוויס ניכטס ניטצען קאננען, זאנדערן דענזעלבען נור וועזענטליך שאדען; דא אונזער איינפשרייטען דען האס געגען דיא יודען נאך אונענדליך שטייגערן מיסטע!" — דער מיניסטער גראנוויללע פיגטע איבער איסערונג נאך פאלגענדעס הינצו: „וויר קאננען פאן ניעמאנדעם דאס פערלאנגען, וואס אויך וויר ניכט טהון ווירדען. נון האט ענגלאנד ניע דיא איינמישונג איינעס פרעמדען שטאאטעס אין זיינע אינגערען אנגעלעגענהייטען געדולדעט. איינסט האט מיר דער עסטערייכישע מיניסטער שווארצענבערג צוויא דעפעשען צוגעשיקט, וארין ער זיך בעשווערטע, דאס ענגלאנד אללען פאליטישען פליכטלינגען איין „אזיל" (ציפליכטס-שטעטטע) ביעטעט. דאס בעטראכטעטע איך אלס איינע איינמישונג אין אונזערע אינגערען אנגעלעגענהייטען. אונד וואס טהאט איך דא? — איך ליעס ביידע דעפעשען ליעגען אונד ווירדיגטע דען עסטערייכישען מיניסטער ניכט איינמאל איינער אנטווארט! רוסלאנד העטטע דאס רעכט, ווענן וויר אונס אין זיינע אינגערען אנגעלעגענהייטען בעציגליך דער יודענ-פראגע היניינמישען וואללטען, אונס עבענפאללס דען ריקען צוצוווענדען!" — דער מיניסטער וואורדע נון פאן אללען זייטען אנגעגריפפען, וויל ער ביא דיעזער אנגעלעגענהייט אויך פאן עסטערייך געשפראכען. מאן ריעף איהם צו: „זיא וואללען נור דאראן ערינגערן, דאס עסטערייך איינסט פרייהייטס-פיינדליך וואר אונד דיא פאליטישען פליכטלינגע פערפאלגטע. וויר וויססען שאן לאנגע, דאס מיניסטערפרעזידענט גלאדסטאנע עסטערייך-פיינדליך איזט. אבער היינטע איזט עסטערייך-אונגארן אין ליבעראלער, פרייהייטס-ליעבענדער שטאאט, מיט דעם וויר אין פריינדשאפט לעבען וואללען. וואצו אלזא עסטערייך וועגען זיינער אלטען זינדען בעליידיגען? - גראנוויללע פערטהיידיגטע זיך, דאס עס דורכאוס ניכט זיינע אבזיכט וואר, עסטערייך צו בעליידיגען, זאנדערן בלאס איין ביישפיעל צו ברינגען, וויא ווענינג ראטהזאם עס וועדע, דאס דיא ענגלישע רעגיערונג וועגען דער יודענ-פראגע זיך אין דיא אינגערען אנגעלעגענהייטען רוסלאנדס היניינמענגען זאללטע! — היעמיט וואר דיא זאכע אים ענגלישען פארלאמענטע אבגעטהאן.— אויס נעוו-יארק ווירד געמעלדעט, דאס דער בעריהמטע גענעראל גראנט איין גראסארטיגעס פאלקס-מעעטינג איינבערופען. אין דעם דער איינשטימיגע בעשלוס געפאסט וואורדע, דיא רעגיערונג דער אמעריקאנישען רעפובליק איפציפאָרדערן, אין פעטערסבורג דיא געאייגנעטען שריטטע איינצוליטען, דאמיט ווייטערע יודענפערפאלגונגען הינט-

---

פאלליעטאן.

הערשער אונד פאלק.

(2-טע פארטזעטצונג.)

„פיר דיעזע זינדען-פערצייהונג פליעסען נאטירליך גראסע סוממען אין דיא פעפסטליכען קאססען. (זאגטע אליהו מעדינא ווייטער) באלד נאהט נון דאס יאהר 1350 הערען, אן וועלכעם דיא גראסע פילגער-פאהרט נאך ראם שטאטטפינדען זאלל. אונד דא ווירד זיך איין רייכער קאטהאליק אויס פורכט פאר דען רייבערן ניכט געטרויען, נאך ראם צו קאממען — אונד דיא ארמען קאטהאליקען ברינגען דעם פאפסטע נאר קיינע נוטצען. — פאפסט, פאלק אונד לוירענציאוס שטעהען אלזא געגען דיא איבערמיטהיגען באראנע אין פערבינדונג; דער זינג דיעזער פערבינדעטען איזט באלד צו ערהאפפען, אונד ווענן נון דיעזער לוירענציאוס דורך אונזערע געלדמיטטעל צור הערשאפט געלאנגט — וועלך' איין פארטהייל פיר אונס יודען!"

„איך האבע דיך צו ענדע געהארט (זאגטע טראני) דיינע לעטצטערען גרינדע זינד גוט אונד וואהלערוואגען. אבער איינע בעווענונג, איין אויפשטאנד געגען דיא יעטציגע לאגע דעם שטאאטעס הייסט דאך נור זא פיעל וויא רעוואלוציאן.— אונד דענקט איך, וועלך' אונגליק אונס יודען בעפאשעהס, ווענן דיעזע רעוואלוציאן מיסלינגען אונד דיא יודענהייט פיר דיא בעטהייליגונג אן דערזעלבען בעשולדיגט ווערדען זאללטע! וויא נעזאגט, וויר יודען האבען אונטער דען געגענווערטיגען, וויעגן אויך זעהר שלעכטען צושטענדען, ניכט בעזאנדערס פיעל צו ליידען; וועניגסטענס ניכט מעהר אונד ניכט וועניגער אלס דאס כריסטליכע פאלק; וויר יודען זאללטען אונס דאהער אויך ווייטער שאן רוהיג פערהאלטען!"

„„אבער ריהרט דיך ניכט דאס שרעקליכע אונגליק אונזערער יידישען מיטברידער אין אונגארן, דייטשלאנד אונד פראנקרייך? (זאגטע מעדינא) דערזעלבע קאניג לודוויג פאן אונגארן, דער יעטצט דען קריעג געגען דיא קאניגין פאן נעאפעל פיהרט, האט בערייטס אללע איבריגען ניכט-קאטהאליקען אונגארנס צור טויפע געצוואונגען אונד האט בערייטס אויך דען יודען אנגעבאטען, איהנען נור אונטער דער בעדינגונג דער טויפע דאס אונגארישע בירגעררעכט צו פערלייהען, זאנסט אבער ווערדען זיא אויס אונגארן פערטריעבען.""

„דיא פיעלען יודענפערפאלגונגען (נאהם יעטצט אבולאפיא דאס וואָרט) ענטשטעהען יעטצט מייסטענס אונטער דער אויסרעדע, דאס דיא יודען דיא „האסטיען" שענדען. (דיא „האסטיען" זינד איינע ארט פאן „מצות", וועלכע דיא כריסטען אין דען קירכען האבען; דיעזע זינד עבענפאללס אויס אונגעזייערטעם ווייצענטייג געבאקען, וואראויף איין לאמם אונד דיא קרייצעס-פאהנע אבגעבילדעט זינד.) איבעראלל הייסט עס: דיא יודען שטעהלען דיעזע האסטיען אויס דער קירכע, שטעכען זיא דורך, זא דאס זאגאר בלוט אויס דענזעלבען קאממען. אונטער דער אויסרעדע, דיא יודען אין פראנקרייך העטטען איינע האסטיע אין איינעם מארזער צערשטאססען, ביז בלוט אויס דערזעלבען געפלאססען, זאממעלטע ערסט פאר איינגען יאהרען איין עדעלמאנן, נאמענס רינדפלייש, ראהע פאלקס-הויפען אום זיך, מיט דענען ער פלינדערנד, רויבענד אונד מארדענד אין דיא יידישען געמיינדען איינפיעל. ער ערקלערטע, פאן גאטט געשיקט צו זיין, דיא שענדער דער האסטיען אונד דיא מארדער פאן כריסטענ-קינדערן פאן דער ערדע צו פערטילגען — אונד זא צאג ער פאן איינער געמיינדע צור אנדערן, ביז ער 100000 יודען ניעדערגעשלאכטעט. אונטער דיעזען ערמארדעטען יודען בעפאנד זיך אויך דער בעריהמטע ר' מרדכי בן הלל (דער מחבר דעם „מרדכי", וועלכער דעם רי"ף בייגעדרוקט איזט.) מיט פרויא אונד פינף קינדערן. — אונד ערסט פאר 10 יאהרען פאנד אויך אין דעגגענדארף אין באיערן אויס דיעזעם אנלאססע איינע שרעקליכע יודענ-פערפאלגונג שטאטט. וויעדער אונטער דער אויסרעדע, דיא יודען העטטען איינע האסטיע דורכשטאכען, ביז בלוט הערפארגעשפריטצט, פיעלען דיא כריסטליכען איינוואהנער איבער דיא יודען הער, ערשלוגען זיא, אונד אויס דעם פערמאגען דער יודען ערריכטעטען זיא איינע וואלל-פאהרטס-קירכע. פאן היער אויס וועלצטען זיך דיא יודענ-פערפאלגונגען ביז נאך באהמען, מעהרען אונד עסטעררייך. טויזענדע יודען פאנדען דורך דיעזעלבען אונטער גרויזאמען מארטערן אונד קוואלען דען טאד; עבענזא פיעלע נאבען זיך זעלבער דען טאד, טאדטעטען זיך געגענזייטיג, אום ניכט דען ווילדען מארדערן אונד רייבערן אין דיא הענדע צו פאללען. — איין יאהר צופאר האטטען צוויא פערוואָרפענע ערעל-לייטע אין באיערן, דיא זיך פאן איינעם שטיק לעדער, דאס זיא אום דען ארם טרוגען, „ארם-לעדער" נאננטען, 5000 מיט האקען, שויפעלן אונד שפיעסען בעוואפפנעטע כריסטען צו איינער יודענ-פערפאלגונג געזאממעלט. — אונד עבען דעסוועגען, אום דאריצולעגען, דאס יודען קיינע האסטיען שטעהלען אונד קיינע כריסטענקינדער מארדען מיססען וויר אונס דען שוטץ דעם פאפסטעס זיכערן. פאפסט